

Uusi auringonpilkkujakso 25 heräämässä hitaasti henkiin

Auringonpilkut määräävät enemmän tai vähemmän lähes koko lyhytaaltoalueen keleistä. Mitä enemmän auringonpilkkuja, sitä paremmat radiokelit.

Auringonpilkut esiintyvät noin 11 vuoden jaksoissa. Käynnissä on nyt jakso 24 ja sen ennustetaan päättyvän vuoden 2020 syksyllä. Radiokelit ovat siis nyt lähes niin huonot kuin mitä voivat olla.

Kuinka korkealle nousee seuraava jakso 25? Netistä ja OH3AC Kerhokirjeestä löytyy useita ennusteita, että seuraava jakso tulee olemaan erittäin matala. On jopa ennustettu, että nyt seuraisi 20-50 vuoden aika, jolloin auringonpilkkuja ei olisi ollenkaan.

Auringonpilkkujakson 25 ensimmäiset pilkut nähtiin muutama kuukausi sitten. <https://spaceweatherarchive.com/2019/11/02/solar-cycle-25-is-slowly-coming-to-life/> raportoi, että marraskuun alussa on havaittu uusia pilkkuja, jotka kuuluvat jaksoon 25.

Pilkkujen polaaraisuus (siis kummin päin pilkussa on + ja -) vaihtelee jaksosta toiseen. Joka toisessa jaksossa plus ja minus ovat eri päässä pilkkua. Nyt havaituissa pilkuissa polaaraisuus on vaihtunut eli kyseessä on jakson 25 pilkut. Jakson 24 pikku hiljaa sammuu jakson 25 pilkut tulevat tilalle.

[<takaisin pääotsikoihin>](#)

Poikkeusolojen viestintä, Turva-toiminta, maanpuolustus Uutuuskirjassa "Stella Polariksen perintö" yksityiskohtia radiotiedustelusta

Juuri julkistettu uutuuskirja "**Stella Polariksen perintö**" paljastaa yksityiskohtia Suomen radiotiedustelun historiasta ja kertoo Viestikoelaitoksen synnystä. Kirja on erityisen antava sodan ajan radiotiedustelusta ja sen jatkosta kiinnostuneille. Käytännössä kaikki sodan ajan radioamatöörit oli komennettu radioviestintään ja suuri osa heistä oli mukana tiedustelussa. Myös legendaarinen "Kyynel"-radio oli radioamatöörien suunnittelema.

Stella Polaris oli jatkosodan lopulla syntynyt hanke, jossa Suomen tiedustelun työntekijöitä, radiolaitteita ja arkistoja siirrettiin Ruotsiin siltä varalta, että Neuvostoliitto miehittäisi Suomen. Tarkoitus oli jatkaa toimintaa Ruotsista. Kirja kertoo tästä operaatiosta ja siihen liittyvien ihmisten vaiheista sekä radiotiedustelun uudelleen perustamisesta 1950-luvulla. Ruotsiin siirrettiin laivoilla noin 750 ihmistä, joita ryhdyttiin kutsumaan myöhemmin stellisteiksi. Kirjoittajat, prof. Ohto Manninen ja ins.ev. Lauri Lehtonen ovat löytäneet Ruotsista arkistolähteitä, joista ilmenee mitä sinne viedyt sadat arkistolaatikat pitivät sisällään.

Operaatio epäonnistui, koska Ruotsi ei sallinut radiotiedustelun aloittamista maaperällä. Arkistomateriaalia poltettiin Ruotsissa ja myytiin kolmansiin maihin ja sitä on yhä kadoksissa.

Kirjassa on ensimmäistä kertaa kerrottu, kuinka Suomen radiotiedustelu perustettiin uudelleen vuonna 1950 ja kuinka kehitys johti vuosikymmenen mittaan Viestikoelaitoksen perustamiseen vuonna 1960.

Uuden kuunteluasemaverkoston perustaminen alkoi syksyllä 1950. Ensimmäiset asemat olivat **Turussa, Harjavallassa, Hämeenlinnassa ja Oulussa**. Kuuntelun ja signaalien sieppaamisen tärkeimpänä kohteena oli rajojen ulkopuolella toimiva sotilaallinen radioliikenne. Kuuntelutoiminnan keskuspaikka perustettiin **Naarajärvelle**, jossa oli valmiina sodanaikaisen lentotukikohdan parakkeja. Uudesta keskuspaikasta käytettiin nimitystä Viestikoeasema. Viestikoeasemalle keskitettiin radioviestinnän kuuntelu,

suuntimatoimintaa, teknistä huoltoa ja koulutusta.
<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006291268.html?>

Lue myös:
http://www.oh3ac.fi/Stella_Polaris

[<takaisin pääotsikoihin>](#)

Pro gradu: Viestijoukkojen suorituskyvyn kehittyminen jatkosodasta lähtien

Yliluutnantti Juho Sirén'in maanpuolustuskorkeakoulun pro gradu-tutkielman otsikko "**Perusyhtymän viestijoukkojen suorituskyvyn kehittyminen jatkosodasta alueelliseen puolustukseen**" tuntuu luotaantyöntävältä. Mutta sisältö onkin äärimmäisen mielenkiintoinen läpileikkaus viestijoukkojen kehittymisestä vuosikymmenien aikana. Tutut ja tuntemattomat LV-radiot pyörivät luontevasti tekstin sisällä ja niiden käyttötarkoitus selviää hyvinkin.

Gradu vilisee enemmän tai vähemmän tunnettuja radioamatöörejä, joista moni on ollut merkittävässä asemassa viestijoukoissa. Gradu löytyy:
<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/116066/SM%20945.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

"Tutkielmassa selvitetään viestijoukkojen suorituskyvyn kehitystä tarkastelemalla kokoonpanojen, kaluston ja taktiikan muutoksia 1950-luvulta 1970-luvulle. Materiaalista suurin osa on Pääesikunnan Järjestely- ja Viestiosastojen salaisista arkistoista koottua."

"Radiokalustoa pyrittiin nykyaikaistamaan ja yhdenmukaistamaan 1950-luvulla. Tavoitetta ei kuitenkaan määrärahojen pienuuden vuoksi saavutettu."

"Radioiden käyttö johtamisvälineenä sai korvaamattoman merkityksen sotien aikana. Lähes poikkeuksetta sotakokemuksissa mainitaan ja painotetaan radiotoiminnan merkitystä taistelunaikaisessa johtamisessa. Tottumattomuus radioiden käyttöön oli selvästi rajoittava tekijä. Puhelinten käyttöön tottuneet eivät helposti omaksuneet radioiden tiukkaa liikennekuria."

"Radiotoiminnan hitaus johtui liikennöintimuodosta, pääosa viestiliikenteestä oli sähkötystä joka vaati ensin viestin salaamisen ja vasta sen jälkeen viesti voitiin välittää vasta-asemalle."

"Puutteita korvaavaa materiaalia ostettiin Neuvostoliitosta 1960-luvulla, mutta sekin oli teknisesti vanhentunutta jo hankintapäätöstä tehtäessä. Kaluston tekninen vanhakantaisuus tiedostettiin hankintaa tehtäessä, mutta todellisia vaihtoehtoja ei poliittisista syistä ollut. Käytössä olleisiin prikaati- ja tykistöradioihin verrattuna neuvostoliittolainen kalusto omasi silti parempia ominaisuuksia. "

[<takaisin pääotsikoihin>](#)

ELSO-killan sivulla tärkeimmät elektronisen sodankäynnin teokset

Elektronisen sodankäynnin historian kirjallisuutta on lueteltu ELSO-killan sivulla. Luettelossa on pääosin suomenkielisiä lähdeteoksia. Kirjat on pyritty luettelemaan julkaisuajankohtansa mukaisessa järjestyksessä.
<http://www.elsokilta.net/index.php?page=kirjallisuus>

Reino Hallamaa: "Salakirjoitustaidon perusteet" (1937).
http://www.elsokilta.net/uploads/Kirjat/salakirjoitustaidon_perusteet.pdf

Päämajan viestiosasto I: "Radiosähkötyksen koulutusopas" (1943).
http://www.elsokilta.net/uploads/Kirjat/Radiosahkotyksen_Koulutusopas_1943.pdf